

Badacz z Krakowa odkrył dwa nowe gatunki niesporczaków

30 grudnia 2022

Niesporczaki to małe organizmy, zajmujące badaczy m.in. ze względu na ogromną odporność na skrajne warunki środowiska. Naukowiec z Krakowa – korzystając z przywileju odkrywcy – dwa nowe ich gatunki nazwał na cześć włoskiego kolegi-badacza i... Roberta Makłowicza.

Dwa nowe gatunki niesporczaków – bardzo małych i wytrzymałych organizmów – opisuje na łamach „Zoological Studies” (doi:10.6620/ZS.2022.61-85) dr Daniel Stec z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN w Krakowie. Nowa publikacja ukazała się w połowie grudnia bieżącego roku.

Jeden z nowo odkrytych gatunków swoją nazwę, *Mesobiotus makłowiczi*, dostał na cześć Roberta Makłowicza – historyka, dziennikarza, pisarza, podróżnika i krytyka kulinarnego, „który mieszka w Krakowie i czasami robi zakupy na pobliskim targu niedaleko instytutu” – czytamy w informacji prasowej związanej z publikacją.

Nazwa drugiego – *Mesobiotus diegoi* – wywodzi się od imienia Diego Fontaneto, naukowca pracującego we włoskim instytucie badań wody (Istituto di Ricerca sulle Acque) w Verbani. Dr Fontaneto jest specjalistą z zakresu ekologii i biogeografii meiofauny – bardzo małych zwierząt związanych ze środowiskami wodnymi (długość ciała mniejsza niż 1 mm; grupa ta obejmuje m.in. nicienie, niesporczaki, wirki, wrotki, brzuchorzęski, małżoraczkę, niektóre skorupiaki itp.) i współpracuje z dr. Stecem.

Dwa nowe gatunki – bohaterowie publikacji w „Zoological Studies” – pochodzą z Republiki Południowej Afryki i reprezentują drobne bezkręgowce należące do typu Tardigrada a potocznie zwane niesporczakami. Ze względu na intrygujący

wygląd (przypominają małe niedźwiadki, stąd też ich angielska nazwa water bears) i niesamowitą odporność na warunki niesporczaki mają już stałe miejsce w popkulturze. Dzięki zdolności do przejścia w stan życia utajonego, zwany tu kryptobiozą, są to jedne z najbardziej wytrzymałych zwierząt, jakie znamy. Mogą przetrwać w próżni, w temperaturze bliskiej zera absolutnego, w warunkach wysokiego promieniowania jonizującego, a nawet całe dekady bez wody. Wysłano już je kiedyś na Księżyc; sprawdzano nawet, [czy przetrwają splątanie kwantowe](#).

Niesporczaki są rozdzielnopłciowe, hermafrodytyczne lub partenogenetyczne i obecnie znanych jest około 1300 gatunków; rozmnażają się, składając jaja, których powierzchnię pokrywają często wyrostki różnego kształtu. Charakterystyczną cechą obu nowo poznanych gatunków są jaja „intrygująco ornamentowane” – u jednego powierzchnia jest pokryta stożkami, przypominając papierową ozdobę na choinkę zwaną „jeżem”, z kolei u drugiego wyrostki przypominają śmieszne kapelusiki.

Gatunki dr Daniel Stec opisał, w myśl rozumienia taksonomii integratywnej, w ramach której łączy się różne metody analiz, np. badania genetyczne i morfologiczne, a także dane morfometryczne zebrane z wykorzystaniem szeregu metod mikroskopowych i laboratoryjnych.

W ramach swoich badań Daniel Stec wykonał też analizę pokrewieństw między gatunkami niesporczaków z rodzaju Mesobiotus pokazując tym samym pozycję nowo odkrytych niesporczaków na ich drzewie rodowym. To właśnie szczegółowe badania taksonomiczne i systematyczne stanowią pierwszy krok do lepszego poznania tej może niezbyt licznej, ale na pewno bardzo zróżnicowanej grupy organizmów.

Źródło: NaukawPolsce.pl